

**Informacja dla dyrektorów szkół na temat realizacji obowiązku szkolnego
i obowiązku nauki poza szkołą (tzw. nauczanie domowe)
przez dzieci obywateli polskich przebywających poza granicami kraju**

Podczas pobytu za granicą uczeń ma prawo do bezpłatnej, publicznej edukacji. Dzieci obywateli polskich przebywających poza granicami kraju realizują obowiązek szkolny i obowiązek nauki w danym kraju zamieszkania w lokalnym systemie edukacji, zgodnie z obowiązującymi tam przepisami. Uzupełnieniem tej edukacji mogą być zajęcia z języka polskiego, historii i geografii Polski i ewentualnie innych przedmiotów w ramach polskich „szkół sobotnich”. W kilku krajach możliwa też jest nauka języka polskiego, jako przedmiotu lub w ramach zajęć dodatkowych, w lokalnych systemach edukacji.

Jednakże są przypadki, w których uczeń nie może skorzystać z prawa do bezpłatnej, publicznej edukacji w kraju zamieszkania, ponieważ nie pozwala mu na to jego sytuacja rodzinna czy inne okoliczności losowe (dotyczy to np. dzieci podróżujących po świecie z rodzicami wykonującymi wolne zawody, przebywającymi na krótkich stażach zagranicznych), albo jest zainteresowany (równoległe z nauką w lokalnym systemie edukacji) kontynuowaniem nauki w polskim systemie oświaty. W takim przypadku uczeń (posiadający polskie obywatelstwo) na każdym etapie edukacji, począwszy od obowiązkowego przygotowania przedszkolnego aż do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, może skorzystać z tzw. nauczania domowego w Polsce.

Art. 16 ust. 8-14 ustawy o systemie oświaty zawiera przepisy, dotyczące realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza szkołą. Zawarte tam rozwiązania mogą być wykorzystane przez uczniów wyjeżdżających z rodzicami za granicę.

1. Rodzice ucznia składają do dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszcza, wniosek (do dnia 31 maja) o wydanie zezwolenia na spełnianie przez dziecko obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.
2. Rodzice są zobowiązani dołączyć do wniosku:
  - opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej,
  - oświadczenie o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie kształcenia,
  - zobowiązanie do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych.
3. Dyrektor szkoły wydaje decyzję administracyjną o udzieleniu zezwolenia (lub o odmowie udzielenia zezwolenia) na spełnianie przez dziecko obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, odpowiednio poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego, lub poza szkołą.
4. Dyrektor jest zobowiązany uzgodnić - na dany rok szkolny - z rodzicami ucznia zakres części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie kształcenia, z której uczeń będzie egzaminowany – zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie *warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.).
5. Roczna i końcowa klasyfikacja ucznia jest przeprowadzana zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia.
6. Po zdaniu egzaminów klasyfikacyjnych uczeń otrzymuje świadectwo ukończenia poszczególnych klas.
7. Dziecku nie ustala się oceny zachowania.
8. Uczeń jest wpisany do arkusza organizacyjnego szkoły, której dyrektor wydał decyzję o zezwoleniu na spełnianie przez dziecko obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.
9. Cofnięcie zezwolenia wydanego przez dyrektora szkoły odbywa się w drodze decyzji administracyjnej i może nastąpić:
  - na wniosek rodziców;
  - jeżeli dziecko z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpiło do rocznego egzaminu klasyfikacyjnego, albo nie zdało rocznych egzaminów klasyfikacyjnych;
  - w razie wydania zezwolenia z naruszeniem prawa.

Dodatkowe informacje dotyczące edukacji dzieci podróżujących z rodzicami za granicę, w tym możliwości realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza szkołą (tzw. nauczanie domowe), można uzyskać:

- na portalu www.polska-szkola.pl;
- w kuratoriach oświaty;
- w Departamencie Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.